

بررسی تأثیر سطوح مختلف کور کومین (Curcumin) در جیره غذایی بر بازماندگی و میزان مقاومت در برابر عفونت با باکتری آئروموناس (*Aeromonas hydrophila*) در ماهی کپور معمولی (*Cyprinus carpio*)

لفته محسنی نژاد^{۱*}، نسیم زنگویی^۱، حسین هوشمند^۲، سید محمد موسوی^۱، مینا آهنگرزاده^۲

۱- گروه شیلات، رشته تکثیر و پرورش آبزیان، دانشکده منابع طبیعی دریا، دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر، ایران.
۲- پژوهشکده آبی پروری آبهای جنوب کشور، مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اهواز، ایران.

چکیده

باکتری آئروموناس هیدروفیلا یک عامل بیماری‌زای فرصت طلب و مسئول گستره وسیعی از بیماری‌های باکتریایی در ماهیان پرورشی گرمابی می‌باشد. در پژوهش حاضر تأثیر سطوح مختلف کور کومین (Curcumin) در جیره غذایی بر بازماندگی و مقاومت در برابر عفونت با باکتری آئروموناس هیدروفیلا (*Aeromonas hydrophila*) در ماهی کپور معمولی (*Cyprinus carpio*) به روش تزریق صفاقی مورد بررسی قرار گرفت. تیمارهای آزمایشی شامل سطوح مختلف کور کومین بودند (تیمار ۱: فاقد کور کومین (شاهد) تیمار ۲: غلظت ۰/۲ تیمار ۳: غلظت ۰/۴ تیمار ۴: غلظت ۰/۶ تیمار ۵: غلظت ۰/۸ تیمار ۶: غلظت ۱ درصد سطوح مختلف کور کومین با خوراک مخصوص کپور ماهیان مخلوط گردید. تعداد ۳۶۰ عدد ماهی کپور معمولی (با وزن متوسط) $5.0 \pm 4/7$ گرم به شش گروه به شش گروه (هر گروه ۶۰ ماهی و ۲۰ ماهی در هر تکرار) تقسیم شدند. ماهی‌ها به مدت ۸ هفته با این خوراک تغذیه گردیدند. تیمارها در انتهای دوره با باکتری زنده آئروموناس هیدروفیلا به مدت ۱۰ روز تحت مواجهه با غلظت ۱۰^۷ CFU/ml از آئروموناس هیدروفیلا قرار گرفته و تلفات بعد از چالش بین تیمارها مقایسه گردید. تیمارهای آزمایشی نسبت به گروه شاهد مقاومت آنها در برابر بیماری باکتری زنده آئروموناس هیدروفیلا افزایش یافت ($p < 0.05$) بین تیمارهای آزمایشی تیمار ۰/۸ و ۱ درصد کور کومین بیشترین تأثیر بر آئروموناس هیدروفیلا داشت. در کل با در نظر گرفتن نتایج افزودن ۰/۸ و ۱ درصد کور کومین به جیره غذایی پاسخ بهتری نسبت به افزایش مقاومت در برابر عفونت‌های باکتریایی آئروموناس هیدروفیلا نسبت به دیگر تیمارها از خود نشان داد.

کلید واژه‌ها: عصاره گیاهی، تزریق صفاقی، ایمنی، کپور ماهیان، جیره غذایی، کور کومین.

مقدمه

غذا و تغذیه مهم‌ترین موضوع مورد بحث جهان امروز را تشکیل می‌دهد. در مقطعی از زمان به سر می‌بریم که تأمین مواد غذایی برای انسان یکی از تنگنای عمده در بیشتر کشورهای جهان بشمار می‌آید. تولید جهانی آبزیان و عرضه فرآورده‌های آبی در طی چند سال اخیر همواره روند رو به رشدی را داشته و نقش بسیار مهمی در امنیت غذایی مردم جهان ایفا می‌کند.^[۱] کپور معمولی از جمله ماهیان گرمابی با ارزش اقتصادی بالا و پرطرفدار در سبد غذایی مصرف کنندگان در ایران است که در مزارع پرورشی ماهیان گرمابی نیز از قیمت بالایی برخوردار است.^[۲]

نوع مقاله

مقاله پژوهشی اصیل

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۱۰

تاریخ چاپ الکترونیکی: ۱۴۰۰/۱۲/۲۵

*نویسنده مسول:

lmohseni1@yahoo.com

ماهیان گرمابی در دوره پرورش با بیماری‌های مختلف درگیر می‌شوند که این عوامل بهداشتی و بیماری‌زایی از جمله عوامل مهم کاهش تولید در واحد سطح محسوب می‌شوند و در مواردی که با تلفات شدید همراه باشند می‌توانند موجب ورشکستگی مزرعه پرورشی شوند [۳]. عفونت‌های باکتریایی یکی از عوامل مهم تلفات در کارگاه‌های پرورش ماهیان گرمابی محسوب می‌شوند آئروموناس هیدرو فیلا و دیگر آئروموناس‌های متحرک معمول‌ترین باکتری‌ها در زیستگاه‌های آب شیرین و گاهی آب شور سراسر جهان محسوب می‌شود [۴]. اغلب اعضاء این گروه به عنوان پاتوژن‌های اولیه برای گروه وسیعی از حیوانات خونسرد بخصوص ماهی از جمله کپور ماهیان، تیلاپیا، قزل آلای رنگین کمان سپتی سمی هموراژیک ایجاد می‌کند [۵]. نقش مهم سیستم ایمنی در حفظ سلامت ماهیان پرورشی و تضمین بقا و رشد مناسب آن‌ها در طول دوره پرورش، سبب شده تا محققین به استفاده از انواع ترکیبات شیمیایی و طبیعی محرک و تقویت‌کننده سیستم ایمنی تمایل نشان دهند [۶]. استفاده از محرک‌های ایمنی در ماهی‌های پرورشی جهت افزایش فعالیت مکانیسم‌های دفاع غیراختصاصی و ایجاد مقاومت در مقابل بیماری‌ها رایج است و به‌عنوان یک جایگزین مناسب برای آنتی‌بیوتیک‌ها معرفی شده‌اند. تخریب و تهدید محیط‌زیست به‌ویژه در مواقعی که آنتی‌بیوتیک‌ها به آب‌های سطحی راه یابند، و عوارض جانبی این داروها بر بدن ماهی از جدی‌ترین تهدیدات استفاده از آنتی‌بیوتیک‌ها می‌باشند [۷]. محرک‌های ایمنی علاوه بر افزایش مقاومت در برابر بیماری‌ها، باعث تحریک رشد نیز می‌شوند و از آنجاکه افزایش رشد از مهم‌ترین اهداف در آبی‌پروری است، گرایش به استفاده از محرک‌های ایمنی و رشد، روند فزاینده‌ای یافته است [۸]. بهبود کارایی سیستم ایمنی ماهی به وسیله محرک‌های ایمنی یکی از روش‌های مهم پیشگیری از بیماری‌ها و تحریک رشد می‌باشد. در بین محرک‌های ایمنی انواع طبیعی به‌ویژه عصاره‌های گیاهی به دلیل در دسترس بودن، قیمت پایین، عدم ایجاد مقاومت در برابر عوامل بیماری‌ها و آسیب کمتر به ماهی و محیط‌زیست مورد توجه قرار گرفته‌اند [۹]. بررسی تحریک ایمنی و افزایش مقاومت ماهی نسبت به بیماری‌ها به دنبال تجویز فراورده‌های مختلف گیاهی هدف بسیاری از تحقیقات است [۱۰]. پژوهش‌هایی در خصوص استفاده از محرک‌های گیاهی در ماهیان پرورشی در کشور صورت گرفته است به عنوان مثال می‌توان به گیاه آلوئه ورا، گزنه، گون، دارویش، پونه کوهی، سرخارگل، زنجبیل، مرزه کوهی و چای سبزاشاره نمود [۱۱].

استفاده مطلوب این منابع که به لحاظ فناوری بسیار کم‌هزینه‌تر و ساده‌تر از صنایع دارویی شیمیایی است می‌تواند ضمن تأمین بخشی از نیازهای عمده بهداشتی و درمانی از خروج مقادیر متناهی ارزش جلوگیری کند [۱۲]. کورکومین ترکیب زردرنگی است بانام علمی دیفرولویل متان جزء اصلی فعال که از گیاهی بانام علمی (*Curcuma longa*) به دست می‌آید این ماده از خانواده کورکومینوئیدها بوده و قرن‌ها است که در طب سنتی مورد استفاده قرار می‌گیرد [۱۳]. دارای اثرات قوی آنتی‌اکسیدانی و ضدالتهابی است [۱۴]. کورکومین با اثر مهار پروستاگلاندینی خود بر واکنش‌های التهابی اثر می‌گذارد و بر درمان بیماری‌های التهابی مؤثر شناخته شده است [۱۵]. خواص دارویی کورکومین و دو مشتق آن (دمتوکسی کورکومین و بیس دمتوکسی کورکومین) مرتبط است. در سال‌های اخیر مطالعات زیادی در خصوص خواص ضد اکسیدانی و محافظتی این ترکیبات و اثرات محافظتی علیه بیماری‌ها انجام شده است [۱۶].

ساختار جیره و غذادهی مناسب نقش بسیار مهمی در پرورش ماهیان دارد [۱۷]. تاکنون در ارتباط با تأثیر کورکومین در جیره غذایی بر شاخص‌های رشد و میزان مقاومت در برابر عفونت با باکتری آئروموناس در ماهی کپور معمولی خصوصاً در شرایط خوزستان بررسی صورت نگرفته است. هدف از این تحقیق، بررسی تأثیر جیره حاوی کورکومین بر بازماندگی و مقاومت در برابر عفونت با باکتری آئروموناس در ماهی کپور معمولی بود.

مواد و روش‌ها

این تحقیق در مزرعه تحقیقاتی پژوهشکده آبی‌پروری جنوب کشور انجام گرفت. برای این منظور تعداد ۳۶۰ عدد ماهی کپور معمولی با (وزن متوسط) $50 \pm 4/7$ گرم از یکی از مزارع پرورش استان تهیه و به کمک تانکر مجهز به سیستم اکسیژن به مزرعه منتقل گردید. ماهیان در بدو ورود با آب‌نمک ضدعفونی شده و پس از سازگاری اولیه ماهیان با شرایط دمایی و عادت دهی آن‌ها با جیره مورد استفاده در آزمایش به مدت دو هفته در مخازن ۴ مترمکعبی نگهداری شدند.

تیمار بندی و مدت دوره آزمایش

پس از اتمام دوره سازش ماهی‌ها به صورت تصادفی در تانک‌های گرد ۳۰۰ لیتری به شش گروه با سه تکرار تقسیم‌بندی شدند (جدول ۱). طول دوره پرورش ۵۶ روز در نظر گرفته شد. دمای آب با استفاده از دماسنج جیوه‌ای با دقت ۰/۱ سانتی‌گراد ثبت گردید. pH آب توسط دستگاه پرتابل مدل WTW320 با دقت ۰/۰۱ اندازه‌گیری شد.

جدول ۱ - تیمار بندی و مدت دوره آزمایش ماهی‌ها

شماره تانک (۳۰۰ لیتری)	گروه	درصد کورکومین در جیره غذایی	تعداد ماهی در طول آزمایش	طول دوره (روز)
۱-۳	شاهد	-	۶۰	۵۶
۴-۶	تیمار ۱	غلظت ۰/۲	۶۰	۵۶
۷-۹	تیمار ۲	غلظت ۰/۴	۶۰	۵۶
۱۰-۱۲	تیمار ۳	غلظت ۰/۶	۶۰	۵۶
۱۳-۱۵	تیمار ۴	غلظت ۰/۸	۶۰	۵۶
۱۶-۱۸	تیمار ۵	غلظت ۱	۶۰	۵۶

آماده‌سازی جیره، ترکیب غذا و میزان غذادهی

غذای مورد استفاده پلت کپورماهیان (شرکت تعاونی ۲۱ بیضاء) بود. که از کارخانه تهیه شد و جهت تهیه جیره‌های آزمایشی به ترتیب مقادیر مختلف کورکومین شامل: ۰/۲٪، ۰/۴٪، ۰/۶٪، ۰/۸٪، ۱٪ کورکومین به آن اضافه گردید (جدول ۲). غذا به صورت دستی آماده گردید، به این صورت که مقادیر مورد نظر از کورکومین به طور جداگانه به جیره اضافه و بعد از خمیر شدن و ترکیب یکنواخت کورکومین با جیره، با چرخ گوشت به پلت تبدیل شدند. پلت‌ها در سایه بعد از ۲۴ ساعت خشک گردیدند و در دمای ۴ درجه سانتی‌گراد در یخچال نگهداری شدند. در ۲ نوبت روزانه بر اساس ۵ درصد بیومس توزین و غذادهی می‌شدند. برنامه غذایی پس از هر زیست‌سنجی بر اساس میانگین وزن جدید مشخص گردید.

جدول ۲- درصد ترکیبات جیره غذایی

مقادیر	مواد مغذی	مقادیر	مواد مغذی
۷-۱۰	چربی خام %	۱۲	رطوبت (حداکثر) %
۱۲	خاکستر (حداکثر) %	۲۸-۳۲	پروتئین خام %
۰/۶-۱	فسفر	۳۶۰۰ - ۳۸۰۰ (Kcal / kg)	انرژی قابل هضم
		حداکثر ۵/۵	فیبر خام %

*بر اساس آنالیز غذایی شرکت تعاونی ۲۱ بیضاء

مواجهه با باکتری آئروموناس هیدرو فیلا و بررسی‌های آزمایشگاهی

آئروموناس هیدرو فیلا که توسط آزمایشگاه باکتری‌شناسی پژوهشکده آبی‌پروری آب‌های جنوب کشور، که با آزمایش‌ها باکتریولوژیک و مولکولی جنس و گونه آن تأیید شده بود، برای انجام آزمون چالش باکتریایی مورد استفاده قرار گرفت. برای انجام آزمایش مواجهه سازی ماهیان (چالش با پاتوژن)، پس از دوره تغذیه، با توجه به LD50 (Lethal Dose) مشخص شده برای باکتری آئروموناس هیدرو فیلا در ماهی کپور معمولی باکتری زنده آئروموناس هیدرو فیلا به میزان LD50 این باکتری به صورت درون صفاقی تزریق صورت گرفت. به این منظور باکتری آئروموناس هیدرو فیلا که در محیط TSB کشت داده شده به مدت ۴۸ ساعت در دمای ۳۰ درجه انکوبه گردید، باکتری در فاز رشد لگاریتمی به وسیله سانتریفوژ از محیط جدا و در سرم فیزیولوژی استریل منتقل شد. با استفاده از لوله‌های مک فارلند غلظت باکتری در سرم فیزیولوژی تنظیم گردید، در گروه‌های مختلف تا ۱۰ روز تعداد تلفات روزانه ثبت شدند. در انتها تلفات تجمعی هر تیمار مشخص و

مقایسه شد پس از مرگ ماهی‌ها، با کشت اندام‌های داخلی، از علت مرگ در اثر عفونت باکتریایی (آئروموناس هیدرو فیلائی) اطمینان حاصل شد [۱۸].

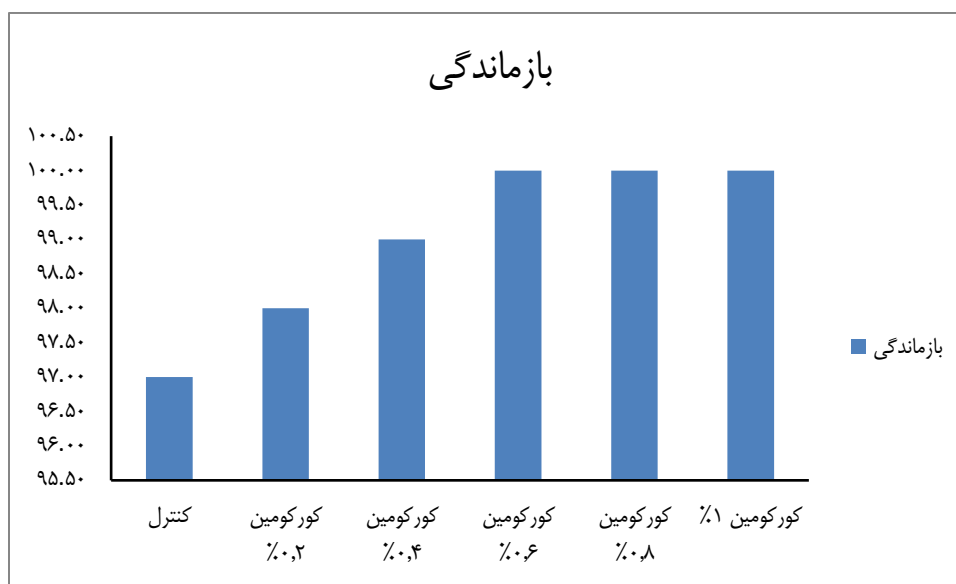
تجزیه و تحلیل داده‌ها

طرح کلی این تحقیق در قالب کاملاً تصادفی برنامه ریزی و اجرا شد. داده‌های نتایج به صورت میانگین $\pm$ خطای استاندارد بیان گردید. از آنالیز وریانس یک طرفه جهت اندازه‌گیری اختلاف بین تیمارهای آزمایشی ($p < 0.05$) با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۱۸ در سطح خطای ۰/۰۵ استفاده شد. همچنین از نرم‌افزار Excel ویرایش ۲۰۱۳ جهت رسم نمودارها استفاده گردید.

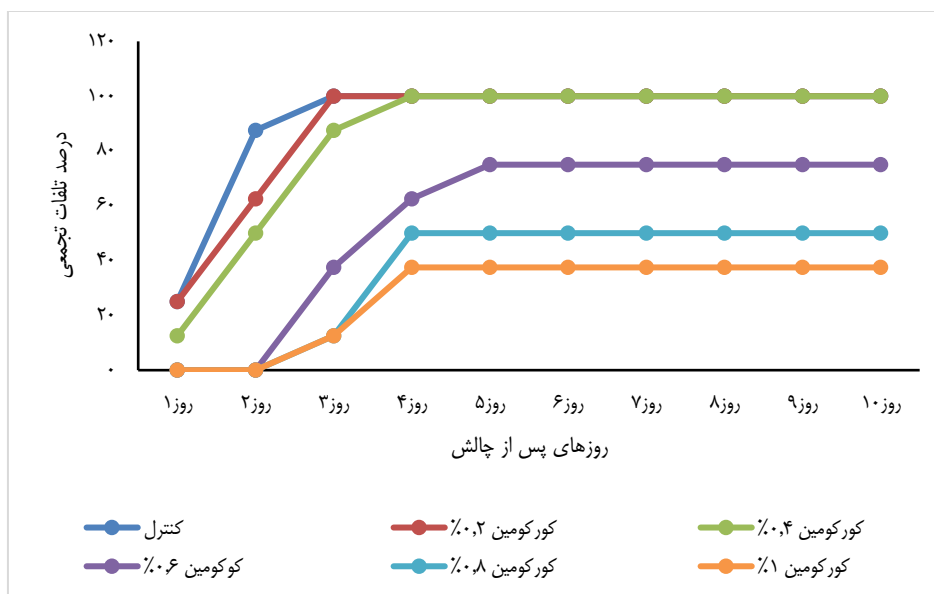
نتایج

ماهیان کپور در مدت‌زمان تغذیه از نظر بیماری موردبررسی و موارد ناشی از بیماری مؤثر از گروه‌های تغذیه‌ای در آن‌ها مشاهده نگردید و عدم وجود اختلاف آماری ناشی از تیمارهای تغذیه در نتایج میزان بقا در پایان دوره می‌تواند حاکی از این مطلب باشد. درصد بقا از ۹۷ تا ۱۰۰ درصد بدون اختلاف معنادار بین تیمار متغیر بود (شکل ۱).

در بررسی روند تغییرات میانگین کل pH در طول دوره پرورش نشان داد کمترین میزان ۷/۴ و بیشترین میزان آن ۸/۷ مشاهده شد. روند تغییرات میانگین کل دما در دوره تحقیق کمترین میزان دما ۲۷/۵ و بیشترین میزان آن ۲۹/۳ مشاهده شد.

شکل ۱- میزان بازماندگی ماهیان در غذاهای با غلظت‌های مختلف کورکومین در طول ۵۶ روز

شکل ۲- تلفات تجمعی بعد از چالش با باکتری زنده *Aeromonas hydrophila* در ماهی کپور معمولی تغذیه شده با غلظت‌های مختلف کور کومین

وضعیت تلفات حاصل از مواجهه تجربی ماهی کپور معمولی تغذیه شده با غلظت‌های مختلف کور کومین با باکتری *Aeromonas hydrophila* در (شکل ۲) قابل مشاهده است.

بر اساس این نتایج از روز اول پس از مواجهه علائم بیماری مشاهده شد. عمده علائم ماهیان بیمار شامل برآمدگی شکم و قرمزی مخرج آسیت و پرخونی اندام‌های داخلی ثبت گردید (شکل ۳). نتایج تلفات تجمعی نشان دادند که اختلاف معنی داری بین تیمارهای ۰.۸٪ و ۱٪ درصد کور کومین با تیمارهای کنترل، ۰.۲٪، ۰.۴٪، ۰.۶٪ وجود دارد ($p < 0.05$) (شکل ۲).

شکل ۳- علائم ماهیان بیمار شامل برآمدگی شکم و قرمزی مخرج

بحث

اخیراً موفقیت‌های چشمگیری در استفاده از گیاهان دارویی در صنعت پرورش ماهیان حاصل شده است. داروهایی با منشأ گیاهی با اهداف مختلف در آبی پروری کاربرد دارند که از آن جمله می‌توان به تحریک سیستم ایمنی ماهی، درمان بیماری‌های عفونی اشاره نمود^[۱۹]. بیماری‌های عفونی یکی از عوامل مهم خسارات اقتصادی در صنعت پرورش آبزیان محسوب می‌شوند. در بین بیماری‌های عفونی آبزیان باکتری آئروموناس هیدرو فیلا یکی از عوامل بیماری‌زای مهم است^[۲۰]. که به‌طور اولیه سبب عفونت زخم و به‌طور ثانویه سبب بروز مشکلات عفونی به دنبال تغییر دما، دست‌کاری و پائین بودن کیفیت آب پرورشی آبزیان می‌گردد^[۲۱]. اخیراً فرآورده‌هایی با منشأ گیاهی جایگاه ویژه‌ای یافته‌اند در تحقیقات نشان داده شده است که مصرف کورکومین به میزان ۷/۵٪ در جیره غذایی برای گربه‌ماهی آفریقایی (*Clarias gariepinus*) بهترین درصد رشد و بالاترین میزان گلبول‌های سفید خون مشاهده گردید^[۲۲]. در بررسی‌ای اثرات استفاده از سطوح مختلف کورکومین در رژیم غذایی بر چالش با باکتری زنده آئروموناس هیدرو فیلا در ماهی کپور معمولی به مدت ۸ هفته مورد بررسی قرار گرفت، نتایج حاصل نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین تیمارهای تغذیه‌شده با کورکومین و گروه شاهد وجود دارد. مطالعه حاضر نشان داد که افزودن ۰.۸٪ و ۱٪ درصد کورکومین موجب مقاومت و کاهش تلفات در ماهی کپور معمولی شده و تفاوت معنی‌داری با گروه کنترل داشت ($p < 0.05$). گیاهان دارویی و عصاره‌های گیاهی حاوی انواع مختلفی از ترکیبات زیست فعال مانند پلی ساکاریدها، آلکالوئیدها و فلاونوئیدها هستند که به عنوان محرک ایمنی برای افزایش پاسخ ایمنی در ماهی عمل می‌کنند. در برابر بیماری‌های باکتریایی، قارچی، ویروسی و انگلی عمل می‌کنند^[۲۳]. یافته‌های علمی در مورد گربه‌ماهی کانالی نشان می‌دهند که وقتی کورکومین به‌عنوان یک مکمل غذایی برای محرک ایمنی در سه غلظت صفر، نیم و یک درصد جیره استفاده شود، باعث افزایش توان سیستم ایمنی می‌شود و ماهیان در چالشی که با باکتری بیماری‌زا آئروموناس هیدرو فیلا قرار گرفتند تیمار با یک درصد کورکومین بالاترین بازماندگی را داشت و تیمار شاهد کمترین بازماندگی را نشان داد^[۲۴]. که با این پژوهش انطباق و همخوانی دارد. کورکومین علاوه بر خواص رشد، دارای خواص ضد میکروبی نیز می‌باشد مطالعات نشان می‌دهد کورکومین می‌تواند باعث افزایش کار آبی رشد و افزایش معنی‌دار در مقاومت تیلایپای رود نیل (*Oreochromis niloticus*) در مواجهه با باکتری سودوموناس فلورسنس (*Pseudomonas fluorescens*) با افزودن ۰/۵ درصد زردچوبه به جیره غذایی را افزایش دهد^[۲۵]. نتایج مطالعه حاضر نیز بازگوکننده افزایش اثر ضد باکتریایی کورکومین به ازای افزایش غلظت آن‌ها می‌باشد. اثرات ایمنی کورکومین را در ماهی تیلایپای نیل (*Oreochromis niloticus*) ارزیابی شد و نتایج نشان داد که این ماده باعث افزایش توان ایمنی در ماهی تیلایپا می‌شود^[۲۶]. همچنین اثرات ضد میکروبی کورکومین در مقابل بیماری ویبریوزیس تحت آزمایش قرار گرفت که باعث کاهش اثرات بیماری ویبریوزیس شد. نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که تزریق داخل صفاقی کورکومین به مقدار ۱۵۰ میکروگرم به ماهی (*Labeo rohita*) مشخص شد که موجب افزایش پارامترهای ایمنی سرم خون و بهبود زخم پوست در این ماهی منجر شد^[۲۷]. یکی از ویژگی‌های اصلی محرک‌های ایمنی افزایش بقاء ماهی بعد از مواجهه ایجادشده با باکتری مورد استفاده می‌باشد^[۲۸]. در پژوهش حاضر نیز اختلاف معنی‌دار آماری بین تیمارهای این تحقیق در فاکتور درصد بقاء مشاهده گردید. همان‌گونه که اعداد به‌دست آمده در این تیمارها نشان می‌دهند، افزودن کورکومین در جیره غذایی توانسته درصد بقاء بیشتری نسبت به شاهد نشان بدهد.

نتیجه‌گیری نهایی

بر اساس نتایج به‌دست آمده از تحقیق حاضر، افزودن ۰.۸٪ و ۱٪ درصد کورکومین به جیره غذایی به بازماندگی و مقاومت در برابر عفونت‌های باکتریایی آئروموناس هیدرو فیلا کپور ماهیان پرورشی بهبود بخشید. با توجه به یافته‌های این آزمایش به نظر می‌رسد که افزودن کورکومین در جیره غذایی، تأثیر شایان توجهی بر درمان بیماری‌های ناشی از آئروموناس هیدرو فیلا در ماهیان کپور پرورشی به‌عنوان یک جایگزین و یا مکمل آنتی‌بیوتیکی مطرح و مصرف نمود. البته برای تجویز قطعی این عصاره‌ها نیاز به پژوهش‌های تکمیلی و وسیع‌تر احساس می‌شود. تشکر و قدردانی: نگارندگان این تحقیق از مهندس مرتضوی زاده، دکتر محمدی دوست، مهندس امیری، دکتر یونس زاده، بخش آبی‌پروری و بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان پژوهشکده آبی‌پروری آب‌های جنوب کشور کمال تقدیر و تشکر را دارند.

تأییدیه اخلاقی: موردی توسط نویسندگان گزارش نشده است.

تعارض منافع: موردی توسط نویسندگان گزارش نشده است.

سهام نویسندگان: موردی توسط نویسندگان گزارش نشده است.

منابع مالی: موردی توسط نویسندگان گزارش نشده است.

منابع

- 1- Mohseninejad, L., Peyghan, R. Effect of feeding diet on bacterial count and histology of intestine in grass carp, *Ctenopharyngodon idella*. *Journal of Animal Environment*. 2016, 8(2): 223-230[in Persian].
- 2- Amin A.B. Histology Atlas, normal structure of salmonoids, A.P.L. 1992, Narway.
- 3- Cipriano, R. C., *Aeromonas Hydrophila* and Motile Aeromonads cepticemais of fish. FISH Disease leaflet. 2001.
- 4- Tokmechi A., Shamci H., Meshkini S., Delshad R., Ghasemimaghanjoghi A. Dietary administration of vitamin C and Lactobacillus rhamnosus in combination enhanced the growth and innate immune response of the rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss*. *Journal of Fisheries Iran*. 2012, 21(2): 13-22.
- 5- Ahmadi, K., Vosoghi, A.A., Mirvaghefi, A.R., Attai Mehr, B., Banaei, M. Effect of dietary extract of *Silybum marianum* as medicinal herb on some non specific factors in rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*). *Mar Biol J Islamic Azad University, Ahvaz Branch*. 2010, 2: 19-26.
- 6- Harikrishnan, R., Nisha, M. R., Balasundaram, C. Hematological and biochemical parameters in common carp, *Cyprinus carpio*, following herbal treatment for *Aeromonas hydrophila* infection. *Aquaculture*. 2003, 221: 41-50.
- 7- Dügenci, S. K., Arda, N., Candan. A. Some medicinal plants as immunostimulant for fish. *J. Ethnopharmacol*. 2003, 88: 99-106.
- 8- Jain, J., Wu. Z. Effect of traditional Chinese medicine on non-specific immunity and disease resistance of large yellow croaker *Psedosciaena crocea*. *Aquaculture*. 2003, 218.
- 9- Haghghi, M. and Sharif Rohani, M.,. The effects of powdered ginger (*Zingiber officinale*) on the haematological and immunological parameters of rainbow trout *Oncorhynchus mykiss*. *Journal of Medicinal Plant and Herbal Therapy Research*. 2013; Volume 1, pp. 8-12.
- 10- Abutbul, S., Golan-Goldhirsh. A., Barazani. O., Zilberg. D. Use of *Rosmarinus officinalis* as a treatment against *Streptococcus iniae* in tilapia. *Aquaculture*. 2004, 238: 97-105.
- 11- Rao, Y.V., Das, B.K., Pradhan, J., Chakrabarti, R. Effect of *Achyronthes aspera* on the immunity and survival of *Labeo rohita* infected with *Aeromonas hydrophila*. *Fish Shellfish Immunol*. 2006, 20, 263-273.
- 12- Rahimi HR, Kazemi Oskuee R. Curcumin From Traditional Iranian Medicine to Molecular Medicine. *Razavi Int J Med*. 2014, 1;2(2):3-4.
- 13- Hatcher H, Planalp R, Cho J, Torti FM, Torti SV. Curcumin: from ancient medicine to current clinical trials. *Cell Mol Life Sci*. 2008 Jun;65;129(11):1631-52.
- 14- Keys, J. D., Chinese herbs (their botany, chemistry, and pharmacodynamics). Charles E. Tuttle Company. Inc., Tokyo. 1976, pp. 388.

- 15- Yang, C., Zhang, X., Fan, H., Liu, Y., Curcumin upregulates transcription factor Nrf2, HO-1 expression and protects rat brains against focal ischemia. *Brain research*. 2009, 1282, 133–141.
- 16- Shishodia S, Sethi G, Aggarwal BB. Curcumin: getting back to the roots. *Ann N Y Acad Sci*. 2005 Nov;1056:206-17.
- 17- Richards, J.G.; Wang, Y.S.; Brauner, C.J.; Gonzalez, R.J.; Patrick, M.L.; Schulte, P.M.; Choppari-Gomes, A.R. and Almeida-Val, V.M.,. Metabolic and ionoregulatory responses of the Amazonian cichlid, *Astronotus ocellatus*, to severe hypoxia. *Journal of Comparative Physiology*. 2007; Volume 177, No. 3, pp. 361–374.
- 18- Ahangarzadeh, M., Ghorbanpour, M. Peyghan, R., Sharif rohani, M., Soltani, M. Role of *Aeromonas hydrophila* in bacterial septicemia of cultured carps in khuzestan province. *Iranian Veterinary Journal*. 2015, 11(3): 5-16. doi: 10.22055/ivj.2015.11580 [in Persian].
- 19- Vasudeva Rao, Y., Romesh, M. and Chakrabarti, R., Potentiation of antibody production in Indian major carp *Labeo rohita*, rohu, by *Achyranthes aspera* as an herbal feed ingredient. *Aquaculture*. 2004, 238:67-73.
- 20- Lee, S., Kim, S., Oh, Y., Lee, Y., Characterization of *Aeromonas hydrophila* isolated from rainbow trouts in Korea. *The Journal of Microbiology*. 2000, 38(1), 1-7.
- 21- Hosseinzadeh, M., Tukmechi, A. Isolation and identification of enterotoxin producing *Aeromonas hydrophila* from common carp (*Cyprinus carpio*). *Journal of Animal Environment*. 2016,7(4): 173-178.
- 22- Sodamola, M.O., Jimoh, W.A., Adejola, Y.A., Akinbola, D.D., Olanrewaju, A., Apiakason, E., Effect of turmeric (*Curcuma longa*) root powder (TRP) on the growth performance, hematology and serum biochemistry of African catfish (*Clarias gariepinus*). *Academia Journal of Agricultural Research*. 2016, 4(9), 593-596.
- 23- Harikrishnan, R., Balasundaram, C., and Heo, M.S. Impact of plant products on innate and adaptive immune system of cultured finfish and shellfish. *Aquaculture*. 2011,317: 1-4. 1-5.
- 24- Hafiz, S., Srivastava, K.K., Newton, J., Samaha, H., Hassan, A and Raddy, G. Efficacy of Curcumin as an Immunostimulatory Dietary Supplement for Channel Catfish. *American Journal of Animal and Veterinary Sciences*. 2017, 12 (1): 1.7
- 25- Mahmoud, M.M.A., El-Lamie, M.M.M., Dessouki, A.A., Yusuf, M.S., Effect of turmeric (*Curcuma longa*) supplementation on growth performance, feed utilization, and resistance of Nile tilapia (*Oreochromis niloticus*) to *Pseudomonas fluorescens* challenge. *Global Research Journal of Fishery Science and Aquaculture*. 2014,12(1), 26-33.
- 26- Elgendy, M., A. Hakim, T. Ibrahim, W. Soliman and S. Ali, Immunomodulatory effects of curcumin on Nile tilapia, *Oreochromis niloticus* and its antimicrobial properties against *Vibrio alginolyticus*. *J. Fisher. Aquatic Sci*. 2016, 11: 206-215.
- 27- Behera, T., Swain, P. S., Sahoo, K., Mohapatra, D and Das, B.K. Immunostimulatory effects of curcumin in fish, *Labeo rohita* (H.). 2011. *Indian Journal of Natural Products and Resources*. 2011; Volume 2, pp. 184–188.
- 28- Brunt, J., Newaj-Fizul, A. and Austin, B., The development of probiotics for the control of multiple bacterial diseases of rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss* (Walbaum). *J. Fish Dis*. 2007, pp. 573–579.

Investigation of the effect of different levels of curcumin in the diet on survival and resistance to infection with *Aeromonas hydrophila* in *Cyprinus carpio*

Lefteh Mohseninejad*¹, Nasim Zanguee¹, Hossein Houshmand², Seyed Mohammad Mousavi¹, Mina Ahangarzadeh²

1- Department of Fisheries, Faculty of Marine Natural Resources, Khorramshahr University of Marine Science and Technology, Khorramshahr, Iran.

2- Aquaculture Research Center-South of IRAN, Iranian Fisheries Science Research Institute, Agricultural Research Education and Extension Organization (AREEO), Ahvaz, Iran.

ABSTRACT

Aeromonas hydrophila is an opportunist pathogen in fish and responsible for wide range of fish diseases. In this study, the effect of different levels of curcumin in the diet on growth and resistance to infection with *Aeromonas hydrophila* in common carp (*Cyprinus carpio*) was investigated by peritoneal injection. For this purpose, six concentrations of 0.2, 0.4, 0.6, 0.8 and 1% of different levels of curcumin were mixed with a special feed for carp. 360 common carp with an average weight of $50 \pm 4/7$ g (divided into six groups), each group was divided into 60 fish and 20 fish per replication. Live *Aeromonas hydrophila* was exposed to concentrations containing CfU/ml10 of *Aeromonas hydrophila* for 10 days and post-challenge mortality was compared between treatments. The results showed that administration of 0.8 and 1% curcumin caused a significant increase in the reduction of losses after challenge with *Aeromonas hydrophilis* in bacteria in treatments of 0.8 and 1% curcumin showed significant compared to the control treatment ($p < 0.05$). In general, it can be said that the most appropriate concentration of curcumin in feed to increase resistance to infection bacterial cells are 0.8 and 1%.

KEYWORDS: Herb extract, Intraperitoneally, Immunological, Cultured carp, Food diet, Curcumin

ARTICLE TYPE

Original Research

ARTICLE HISTORY

Received: 22 May 2021

Accepted: 30 January 2022

ePublished: 16 March 2022

* Corresponding Author:

Email address: lmohseni1@yahoo.com

Tel: +(98) 9163189016

© Published by Tarbiat Modares University

eISSN:2476-6887 pISSN:2322-5513